

ВІДЕОНАРИС У СУЧАСНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ ЯК ЗАСІБ ВИСВІТЛЕННЯ ДОЛІ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

Чирко Олексій

здобувач другого (магістрського) рівня вищої освіти
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Василенко Кароліна

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Науковий керівник: Олег Богуславський

д-р. наук із соц. ком., професор
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Сучасна журналістика та публіцистика перебувають у постійному пошуку ефективних форм і засобів масової інформації, що відповідали б викликам цифрової епохи й водночас зберігали високу професійну цінність. У цьому контексті жанр відеонарису набуває особливого значення як інструмент, який дозволяє об'єднати візуальну привабливість, емоційну складову і фактологічну точність. В умовах сучасного інформаційного простору, насиченого різноманітними форматами медійних матеріалів, відеонарис стає ефективним інструментом публіцистичного висвітлення складних соціально-значущих тем. Він дозволяє деталізувати події через персональні наративи й сюжети, створюючи глибокий і багатогранний образ реальності.

Відеонарис є одним із ключових жанрів сучасної публіцистики, який поєднує елементи документального висвітлення та художньої виразності. Його використання у контексті розкриття теми захисників України дозволяє не лише відтворити події, пов'язані з їхньою діяльністю, а й глибше дослідити особисті аспекти їхнього життя, мотиви, переживання та внесок у боротьбу за незалежність держави.

Незважаючи на стрімкий розвиток та популярність у медіапросторі, жанр відеонарису залишається недостатньо вивченим у сучасній науковій парадигмі. Окремі аспекти цього формату в межах аналізу документалістики, телевізійної журналістики та цифрових медіа

досліджували такі науковці, як З. Вайшенберг, В. Шнайдер, О. Гусєва, З. Дмитровський, О. Білоус, Н. Виговська, О. Нестеренко.

Мета дослідження полягає у вивченні відеонарису як жанру публіцистики, визначення його структурних характеристик у контексті документування та популяризації історії захисників України. А також розгляду ролі цього жанру у створенні національної пам'яті та зміцненні патріотичних почуттів серед населення.

Відеонарис — це короткометражний фільм, який розповідає про певну людину, подію, місце або явище. Він поєднує елементи документалістики та художнього стилю, щоб передати глядачам не тільки факти, але й атмосферу, емоції і настрої. Відеонариси часто містять інтерв'ю, розповіді героїв, кадри з місця подій та закадровий текст, який допомагає розкрити зміст та контекст історії. Завдяки своїй лаконічності й можливості концентрувати увагу на важливих аспектах теми, цей формат значно вирізняється серед інших жанрів журналістики. Узагальнюючи спостереження багатьох дослідників, проф. Ю. Г. Шаповал, дає таке визначення відеонарису: „це – художньо-публіцистичний твір, у якому телепубліцист, спираючись на документально точні факти, вдаючись до методів типізації й індивідуалізації, застосовуючи образні, художні засоби, творить портрети сучасників, аналізує важливі життєві проблеми – сучасні й ретроспективні, як „світові”, так і національні, українські” [1].

Вивчення відеонарису як інструменту висвітлення долі захисників України має як теоретичне, так і практичне значення. Теоретично це допомагає глибшому розумінню функції публіцистики в умовах війни, а також розвитку жанрової типології сучасної журналістики. Практично — результати дослідження можуть бути використані журналістами, режисерами, сценаристами та іншими фахівцями для створення якісного контенту, що виконує як інформативну, так і виховну функцію, коригує сприйняття суспільства, зберігаючи національну пам'ять та підтримуючи моральний дух нації.

Показ історій захисників України через формат відеонарису дозволяє створити комплексний образ сучасного героя. Це сприяє збереженню пам'яті про їхній внесок у національну боротьбу та підвищує суспільну значущість військової служби. У такі часи військовослужбовці стикаються з важкими умовами, величезною відповідальністю та ризиками, і відеонариси дозволяють поглянути на їхню роботу не лише

як на абстрактну функцію, а й як на особисте випробування і подвиг. Створюється своєрідний міст між військовими та цивільними, що допомагає краще зрозуміти специфіку служби на передовій, які труднощі вона приносить та як впливають бойові дії на життя.

Відеонарис є великим і потужним інструментом у сучасній публіцистиці, здатним не лише документувати важливі соціальні події, а й впливати на громадську думку. У контексті висвітлення долі військовослужбовців відеонарис дозволяє глибше зануритися в особливості історії, підкреслити героїзм та самовідданість, які стоять за важкими перипетіями війни. Завдяки поєднанню документальних кадрів, інтерв'ю, музики та монтажу цей жанр створив багатогранну та емоційно насичену картину, яка має потужний вплив на національну свідомість та патріотичні почуття.

Отже, відеонарис як жанр має значний потенціал для глибокого і багатовимірного висвітлення соціальних явищ, зокрема в контексті захисту національних інтересів.

Список використаних джерел:

1. Шаповал Ю. Г. Телевізійна публіцистика: методологія, методи, майстерність / Ю. Г. Шаповал; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. - Л., 2002. С. 232 с.
2. Нестеренко О. А. Жанрова природа мультимедійних історій / О. А. Нестеренко // Наукові записки [Української академії друкарства]. - 2016. - № 2. - С. 346–355. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_2016_2_41.
3. Бурдіна Е.О. Інфотейнмент, як соціокомунікативне явище в сучасних українських інформаційно-публіци-стичних телепроектах : дис. ... канд. наук із соціальних комунікацій / Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. 2017. 257 с.